

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 04-12-2020

Αριθ. Πρωτ. : 129090 - 04-12-2020

ΕΥΚΕ: 2152

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Α. Γεωργακοπούλου
Τηλέφωνο : 210 3742068
Fax : 210 3742063
Email : ageorgakopoulou@mnec.gr

Προς : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. Περιφέρειας Ηπείρου

Κοιν.:

**ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση για θέματα κρατικών ενισχύσεων στην Πρόσκληση
«Ενίσχυση φορέων για την ανάπτυξη αριστείας μέσα από την υποστήριξη
ερευνητικών υποδομών»**

Σχετ. : Το από 3006/26-11-2020 έγγραφο σας

Αναφορικά με την εν θέματι πρόσκληση σας ενημερώνουμε για τα εξής:

Σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην πρόσκληση, η συγκεκριμένη δράση αποσκοπεί στο να ενισχύσει την αριστεία στην Περιφέρεια στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και παράλληλα να καλύψει την έλλειψη που καταγράφεται στη δικτύωση των ερευνητικών υποδομών της Περιφέρειας τόσο μεταξύ τους, όσο με τον επιχειρηματικό κόσμο, με την δημιουργία ή αναβάθμιση ερευνητικών υποδομών το αντικείμενο των οποίων θα είναι άμεσα συνυφασμένο με τους παραγωγικούς κλάδους της Περιφερειακής οικονομίας.

Η ενεργοποίηση της δράσης αποσκοπεί στην κάλυψη της σημαντικής υστέρησης της Περιφέρειας στην ανάπτυξη καινοτομίας σε προϊόντα και υπηρεσίες, αξιοποιώντας την ύπαρξη σημαντικών υποδομών ΕΤΑΚ και στοχεύει στη βελτίωση του χαμηλού βαθμού δικτύωσης και σύνδεσης με ανάγκες πραγματικής οικονομίας.

Η πρόσκληση αφορά στη δημιουργία, ανάπτυξη ή αναβάθμιση υποδομών έρευνας και καινοτομίας από δημόσιους ερευνητικούς φορείς για την βελτίωση της ικανότητας παραγωγής καινοτομίας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, στους τομείς Περιφερειακού Ενδιαφέροντος που περιγράφονται στην Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και ειδικότερα στους τομείς:

- Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

- Ιατρικής,
  - Αγροδιατροφής,
  - Δημιουργικής βιομηχανίας
- Περιλαμβάνει την κάλυψη δαπανών για:
- δημιουργία νέων ερευνητικών υποδομών,
  - κάλυψη αναγκών σε εργαστηριακό εξοπλισμό, όργανα και λογισμικό που κρίνονται απαραίτητα για την εκπόνηση ερευνητικού έργου εφαρμοσμένης έρευνας
  - εστιασμένες κατασκευαστικές εργασίες μικρής κλίμακας με στόχο την ενσωμάτωση και λειτουργία του προμηθευόμενου εξοπλισμού καθώς και δαπάνες για βελτίωση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.

Θα θέλαμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

1. Για τις δράσεις Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΑΚ) και για τους οργανισμούς ερευνών και διάχυσης γνώσης και τις ερευνητικές υποδομές σύμφωνα με το σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) θεωρούνται ως μη οικονομικής φύσης οι εξής δραστηριότητες:

α) κύριες δραστηριότητες ερευνητικών οργανισμών και ερευνητικών υποδομών, και ιδιαίτερα:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.
- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση.

β) δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες αυτές επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής.

Σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 49939/ΕΥΚΕ1942/13-5-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ:

Α) Όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση για κατασκευή νέας ή επέκταση υφιστάμενης Ερευνητικής Υποδομής, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ε.Ε. και η ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται μόνο για μη οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότησή της θεωρείται ως μη κρατική ενίσχυση.

Όταν η Ε.Υ. ασκεί τόσο μη οικονομικές όσο και οικονομικές δραστηριότητες αλλά: i) η κύρια δραστηριότητα της Ε.Υ. εμπίπτει εντός των αναγραφόμενων στο σημείο 19.α της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01) ii) οι οικονομικές δραστηριότητες είναι αμιγώς επικουρικές, συνδέονται άμεσα με τη δραστηριότητα της ερευνητικής υποδομής και είναι απαραίτητες για αυτήν, iii) καταναλίσκουν τους ίδιους ακριβώς πόρους με τις μη οικονομικές και iv) είναι σε μικρό ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα τότε η χρηματοδότησή της Ε.Υ. δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

Β) Προκειμένου να γίνει χρήση της παραπάνω πρόνοιας εκτός των ανωτέρω προϋποθέσεων που θέτει το σημείο 20 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01) θα πρέπει να διευκρινιστούν τα ακόλουθα:

i) Η μέτρηση της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις της Ε.Ε., δεν γίνεται με οικονομικά στοιχεία αλλά με στοιχεία όπως αριθμός ωρών απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού, ώρες χρήσης εξοπλισμού κ.λ.π..

ii) Ο φορέας χορήγησης της ενίσχυσης, πρέπει να λαμβάνει από τον δικαιούχο της ενίσχυσης επιχειρησιακό σχέδιο από το οποίο να προκύπτει η χρήση που θα έχει η υποδομή έπειτα από την κατασκευή / επέκταση της και στο σχέδιο αυτό να αναφέρονται τα ποσοστά χρήσης της για μη οικονομικές και οικονομικές δραστηριότητες σε ετήσια

βάση από την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου έργου και μετά. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται, στη βάση των ετήσιων προβλέψεων του επιχειρησιακού σχεδίου, ότι υπάρχει ενδεχόμενο σε δεδομένη χρονική στιγμή οι οικονομικές δραστηριότητες να υπερβούν το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας, τότε πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή, από τον φορέα χορήγησης της ενίσχυσης, μηχανισμός παρακολούθησης και ανάκτησης (claw – back mechanism) με τον οποίο θα μπορεί να ανακτάται το τμήμα της δημόσιας χρηματοδότησης το οποίο αφορά σε οικονομική δραστηριότητα, καθώς εφόσον η οικονομική δραστηριότητα υπερβαίνει το 20% τότε παύει να θεωρείται επικουρική και υπόκειται πλέον στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Γ) Στην περίπτωση που ο ίδιος φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση). Αποδεικτικά στοιχεία για την τήρηση της προβλεπόμενης κατανομής των δαπανών, της χρηματοδότησης και των εσόδων μπορεί να συνιστούν οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του οικείου φορέα. Επισημαίνεται ότι η έλλειψη σαφούς διαχωρισμού καθιστά το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα εντός του πεδίου εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το σημείο 18 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01).

Δ) Όταν μια ερευνητική υποδομή θα χρησιμοποιηθεί για δραστηριότητες και οικονομικής και μη οικονομικής φύσης και οι δραστηριότητες οικονομικής φύσης δεν μπορούν να θεωρηθούν επικουρικές τότε το τμήμα των μη οικονομικών δραστηριοτήτων θεωρείται μη κρατική ενίσχυση ενώ το τμήμα των οικονομικών δραστηριοτήτων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και μπορεί να ενισχυθεί με το άρθρο 26 του Καν. 651/2014 «Επενδυτικές Ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές» σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού και του Κανονισμού είτε με τον Καν. Ε.Ε. 1407/2013.

2.Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω πρέπει :

α) Να ενσωματώσετε τις αλλαγές όπως σημειώνονται στην συν/νη πρόσκληση με διακριτή αλλαγή.

β) Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων, έκαστη εξ αυτών πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με αρ. πρ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13-07-2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020», καθώς και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με αρ. πρ. 115150/ΕΥΚΕ4023/02.11.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

γ) Να εξετάσετε την πλήρωση των σχετικών κριτηρίων κατά την φάση της αξιολόγησης και να προβείτε στην εξέταση των σημείων 1Β και 1.Γ ανωτέρω

Η εξέταση τήρησης των προϋποθέσεων αυτών αυτής πρέπει να γίνεται τόσο κατά την φάση αξιολόγησης - ένταξης των πράξεων όσο και κατά το στάδιο του ελέγχου και κυρίως κατά το στάδιο ελέγχου των μακροχρονίων υποχρεώσεων.

Η πρόβλεψη αυτή θα πρέπει να αποτυπωθεί και στο σχετικό Παράρτημα Ι.

δ) Να επισυνάψετε το Παράρτημα ΙΙ «Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής», το οποίο αναφέρετε στα σημεία 4.6 και 5.3 της πρόσκλησης.

Συνοψίζοντας η ΕΥΚΕ εκφράζει την σύμφωνη γνώμη της για την εν θέματι πρόσκληση, και όχι για τα έργα που θα υποβληθούν δυνάμει αυτής, εφόσον τροποποιηθεί σύμφωνα με όλα τα ανωτέρω και τηρηθούν για όλη την περίοδο απόσβεσης των υποδομών όλες οι προϋποθέσεις που τίθενται στην παρούσα επιστολή.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που η χρηματοδότηση αφορά σε φορείς που έχουν υπογράψει προγραμματική συμφωνία με τους αναφερόμενους στην πρόσκληση φορείς δεν ισχύουν τα αναφερόμενα στα σημεία (1) ανωτέρω, και οι προς χρηματοδότηση πράξεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων Κρατικών Ενισχύσεων, και δύναται να χορηγηθούν δυνάμει του Καν. 1407/2013 ή του Καν. 651/2014.

Είμαστε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Συνημμένα:

-Αναλυτική Πρόσκληση Δράσης

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΑΣ
- Ε.Υ.Κ.Ε.